

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

VIII. De introitu, Kyrieleyson, & Gloria in excelsis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

§. II. Cum dicuntur plures orationes, secreta & post Communiones, & vna ex iis sit eadem cum alia, eo casu prima manet, altera mutatur; & ita accidit in praxi, quia Celebrans, qui non prouidit Secretas, dicit primam de sancto; mox aduertens secundam esse eandem, non potest mutare secundam. Sed mutatio de Dominica, aut Feria, aut de ijs quæ sunt ad libitum fiet in proximè sequentem v.g. si fiat Officium de S. Martino Episcopo in Dominica 22. post Pentecosten, Orationes secreta sunt eadem: sed tunc Secreta Dominicæ 22. mutabitur in Secretam Dominicæ 23. & sic de alijs. Dicitur in Rubrica quod illa quæ eadem est, non alia mutetur, quia si prima oratio sit eadem, & secreta diuersa, nulla est ratio mutandi secretam: idem dicendum est de post-Communione.

TITVLVS VIII.

De introitu, Kyrieleyson, & Gloria in excelsis.

1. **I**ntroitus semper eodem modo dicitur cum *Gloria Patri*, vt in Ordinario, præterquam tempore Passionis, & in Missis Defunctorum, vt etiam ibi annotatum est.
2. *Kyrieleyson* dicitur nouies post Introitum, alternatim cum ministro, id est, ter *Kyrieleyson*, ter *Christeleyson*, ter *Kyrieleyson*.
3. *Gloria in excelsis* dicitur quando cunque in Matutino dictus est Hymnus *Te Deum*, præterquam in Missa Feriæ quintæ in Cœna Domini, & Sabbati Sancti, in quibus *Gloria in excelsis*, dicitur, quamuis in Officio non sit dictum, *Te Deum*.
4. In Missis Votiuus non dicitur, etiam tempore Paschali, vel infra Octauas, nisi in Missis beatæ Mariæ in Sabbato, & Angelorum: & nisi Missa Votiuua solemniter dicenda sit pro re graui, vel pro publica Ecclesiæ causa, dummodo non dicatur

atur Missa cum paramentis violaceis. Neque dicitur in Missis Defunctorum.

ANNOTATIONES.

§. 1. Si ex graui necessitatis causa fuerint Sabbato sancto alia (præter publicum Summum Sacrum) de licentia Superioris celebranda Missæ, eo casu forte sufficit incipere à Confessione, quâ finitâ, sine Introitu, dicat Sacerdos *Kyrieleyson* nouies, & reliqua cum uesperis usque ad finem Missæ qua de re uide Gauantum, loco hic citato.

Gauantum
part. 4. tit.
10. n. 43.
& 44.

§. 2. *Gloria in excelsis* dicitur in omnibus Missis uotiuis B. Mariæ quæ celebrantur in omni Sabbatho, etiam Aduentus, Quatuor Temporum, uigiliarum, seu festi semiduplicis, licet non sit factum de ea Officium, non uerò aliis diebus extra Sabbathum etiam si in Altari uel Ecclesia B. Mariæ Virgini dicata celebrentur, nisi ex priuilegio particulari quale dicitur concessum Ecclesiæ B. Mariæ Virginis Lauretanæ, ut ibidem in omnibus Missis de eadem dici queat *Gloria in excelsis*.

Gauantum
comment in
Rubr. Miss.
part. 1. tit. 8.
sub. n. 4. lit.
b.

§. 3. Idem *Gloria in excelsis* dicitur in Missa de Sancto, eo die quo in Calendario aut Martyrologio notatur, etiam si non fiat Officium, nec commemoratio de eo. Non dicitur in Missa in qua utimur colore violaceo etiam si fiat pro re graui, & solemniter ex S. Rituum Congregatione 19. Maij 1607. & expressè habetur hac in Rubrica supra n. 4. Res autem grauis censetur pro qua conuenit totus Clerus cum Episcopo in Ciuitate uidelicet, uel alio in loco, ubi populus conuenit cum uniuerso Clero, solemniter pro publica causa, uel re graui; quam censetur publica causa habetur infra: Tit. XI. §. 5.

Gauantum
loco citato.

§. 4. Non etiam dicitur *Gloria in excelsis* in Vigiliarum Missis quæ ueniunt infra Octauas; licet in Officio dictum sit *Te Deum laudamus* quia hæc Missa non concordant cum Officio. Et habetur hic ritus in Missali in Vigilia Apostolorum Petri & Pauli, quæ uenit infra Octauam Natiuitatis S. Ioannis Baptistæ & in Vigilia Assumptionis B. Mariæ Virginis, quæ cadit infra Octauam S. Laurentij.

Gauantum
loco cit. lit.
c.

§. 5. Errant grauiter qui ferè in omnibus Missis uotiuis non solum B. Mariæ Virginis, sed etiam alijs, dicunt Anglicum Hymnum *Gloria in excelsis* & illum omittendo magnam iniuriam inferri isti Sancto putant

Gauantum
loco citat.
sub. num. 4.

*e. consilium
de celebrat.
Missarum.*

tant in cuius honore Missam votiuam celebrant, hoc suam particularem deuotionem praeferentes auctoritati Ecclesiae aliter mandantis, & nullam facientes inter commemorationem & solemnitatem differentiam, quam omnes vtrique facere tenentur qui diligunt decorem domus Dei. nam sicut decor est illum in festiuitatibus recitare, ita decor est priuatis diebus illum ommittere, vt appareat differentia inter solemnitatem & commemorationem, iucundius etiam in festiuitatibus suscipitur, quod in profestis supprimitur & tacetur.

*Gauantus
loco cit. sub
lit. 2a*

§. 6. Idem porrò Hymnus *Gloria in excelsis* tum in Missis priuatis, tum solennibus, tum etiam in Choro vno eodemque modo dicendus est, non additis amplius ijs verbis, quae multis in Missalibus habentur, & ante Pium V. Pontificem Maximum in dicto Hymno Sacerdotibus in honorem B. Mariae Virginis addebantur videlicet *Domine fili unigenite Iesu Christe Spiritus uisualme orphanorum Paraclete, Domine Deus, Agnus Dei filius Patris Primogenitus Mariae Virginis Matris, Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Ad Mariae gloriam. Qui sedes ad dexteram Patris miserere nobis, Per Mariae meritum. Quoniam tu solus Sanctus, Mariam sanctificans Tu solus Dominus, Mariam gubernans, Tu solus altissimus, Mariam coronans Iesu Christe.*

TITVLVS IX.

De Orationibus.

1. **I**N festis Duplicibus dicitur vna tantum Oratio, nisi facienda sit aliqua commemoratio, vt dictum est supra.
2. In festis semiduplicibus occurrentibus ab Octaua Pentecostes vsque ad Adventum, & a Purificatione usque ad Quadragesimam dicitur secunda Oratio *A cunctis*, tertia ad libitum.
3. In festis semiduplicibus occurrentibus ab Octaua Epiphaniae vsque ad Purificationem, dicitur secunda Oratio, *Deus qui salutis*; tertia *Ecclesiae*, vel pro Papa, *Deus omnium fidelium*.

4. In

4. nerum
Orati
5. que ac
de Fe
6. vsque
ria, Co
7. curre
tertia
tur.
8. Missa
nes, v
9. nantu
Pente
de S M
Octau
omni
Spiritu
pro Pa
10. bus di
secun
tantur
morat
11. rio aff
locis n
12. nisi ali
vt in f
dici se
13.